

Sygn. akt II Cz 866/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. M. i M. G.

przeciwko K. W.

o zachówek

na skutek wniosku powodów o zwolnienie od kosztów sądowych

w przedmiocie zażalenia M. M. i M. G.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 18 października 2016 r., sygn. akt I C 1948/16

postanawia:

- 1. zmienić punkt I. postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 18 października 2016 r., wydanego w sprawie sygn. akt I C 1948/16 w ten sposób, że nadać mu następujące brzmienie: „I. zwolnić częściowo powódkę M. M. od kosztów sądowych, a mianowicie od opłaty od pozwu ponad kwotę 3.000 zł (trzy tysiące złotych),”;**
- 2. zmienić punkt II. postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 18 października 2016 r., wydanego w sprawie sygn. akt I C 1948/16 w ten sposób, że nadać mu następujące brzmienie: „II. zwolnić częściowo powoda M. G. od kosztów sądowych, a mianowicie od opłaty od pozwu ponad kwotę 1.500 zł (tysiąc pięćset złotych),”;**
- 3. do dotychczasowej sentencji zaskarżonego postanowienia dodać punkt III. o treści: „III. oddalić wnioski powodów w pozostałym zakresie.”;**
- 4. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.**

S.S.O. Wojciech Vogt

Sygn. akt II Cz 866/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 października 2016 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu oddalił wniosek powodów M. M. i M. G. o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wskazano, iż ze złożonych przez powodów oświadczeń o stanie rodzinnym, majątku i dochodach wynika, iż uzyskują oni stały dochód a ponoszone wydatki należą do standardowych. Sąd Rejonowy wskazał nadto, że zobowiązania powodów, polegające na spłacie zaciągniętych kredytów odnawialnych, nie mają pierwszeństwa przed zobowiązaniami na rzecz Skarbu Państwa z tytułu kosztów sądowych.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wnieśli powodowie, zaskarżając je w całości i domagając się jego zmiany przez uwzględnienie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych a ewentualnie o częściowe zwolnienie od obowiązku ponoszenia tych kosztów.

W uzasadnieniu wskazano, iż dochody powodów są znacząco niższe od średniego wynagrodzenia i oscylują wręcz w granicach wynagrodzenia najniższego. Powodowie mają na utrzymaniu rodziny a wynagrodzenia ich współmałżonków też są niewielkie. Skarżący wskazali również, że z uwagi na charakter dochodzonego roszczenia i krótki okres przedawnienia żądania o zachówek nie byli w stanie zaplanować wytoczenia niniejszego powództwa.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Analizując zarzuty zażalenia, argumenty podniesione w uzasadnieniu orzeczenia Sądu I instancji oraz treść oświadczeń o stanie rodzinnym, majątku i dochodach w ocenie Sądu Okręgowego przedstawiona przez powodów sytuacja majątkowa, dochodowa i rodzinna nie kwalifikuje się do całkowitego zwolnienia ich od kosztów sądowych.

Jak zasadnie zauważono w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia postępowanie cywilne ze swej natury ma charakter odpłatny, a instytucja zwolnienia od kosztów sądowych została przez ustawodawcę wprowadzona na zasadzie wyjątku i ma jedynie zastosowanie w razie wykazania niemożności poniesienia kosztów sądowych, czego w przedmiotowej sprawie powodowie, ubiegający się o zwolnienie od kosztów sądowych, nie uczynili.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż nie ma żadnych podstaw dla nadania pierwszeństwa spłacie kredytu odnawialnego przed obowiązkiem ponoszenia opłat na rzecz Skarbu Państwa z tytułu kosztów sądowych. Jest to tym bardziej istotne, że żaden z powodów w istocie nie wykazał czy wskazane kwoty pozostają jedynie w ich dyspozycji czy są rzeczywiście spłacane z tytułu wykorzystanego przed wszczęciem niniejszej sprawy limitu kredytowego, nie podano również w jakich kwotach kredyty te być spłacone.

Tym niemniej w ocenie Sądu Okręgowego uzasadnionym było częściowe zwolnienie od opłaty od pozwu, którą w niniejszej sprawie zobowiązany jest uiścić każdy z powodów w kwocie po 6.206,25 zł, gdyż należność ta przekracza dochody gospodarstw domowych każdego z powodów. Podzielić przy tym należy argument, że stosunkowo krótki okres przedawnienia roszczeń stanowiących przedmiot niniejszej sprawy wynoszący 5 lat od ogłoszenia testamentu, uniemożliwia zwlekanie z wytoczeniem powództwa i możliwość poczynienia stosownych oszczędności na pokrycie opłaty od pozwu.

Powódka M. M. pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym

z mężem, przy czym łącznie uzyskują dochód z tytułu wynagrodzenia za pracę, a ich gospodarstwo domowe ma do dyspozycji kwotę 5.019,56 zł netto miesięcznie. Tym samym nie sposób podzielić stanowiska zażalenia, iż dochody powódki oscylują w granicach najniższego wynagrodzenia. Małżonkowie posiadają na utrzymaniu małoletnią córkę.

Powód M. G. uzyskuje dochód w łącznej kwocie 1.911,53 zł (1.318,69 zł z tytułu wynagrodzenia za pracę + 592,84 zł z tytułu renty) a pozostająca z powodem we wspólnym gospodarstwie domowym żona zarabia 1.531,33 zł miesięcznie. Małżonkowie mają na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci a nadto powód ponosi stałe wydatki związane z leczeniem w kwocie 180 zł miesięcznie.

Zdaniem Sądu Okręgowego, z uwagi na różną sytuację majątkową każdego z powodów uzasadnionym było orzeczenie różnego zakresu częściowego zwolnienia od opłaty od pozwu. Wskazania wymaga, że zwolnienie od większej części opłaty powoda M. G. wynika z faktu, że razem z żoną uzyskują oni niższe dochody od powódki M. M. i jej męża a nadto na utrzymaniu posiadają dwoje małoletnich dzieci przy czym powód ponosi wydatki związane z leczeniem w kwocie 180 zł miesięcznie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397§ 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

S.S.O. Wojciech Vogt